

PODSTAWOWE ZASADY DOBORU PIEŚNI W LITURGII MSZALNEJ

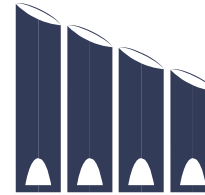
Symbol wiary (2)

Różny był sposób wykonywania *Credo*, z zasady odmawiało czy śpiewało je całe zgromadzenie, ale z uwagi na długość tekstu i trudności językowe było ono odmawiane przez duchowieństwo. Istniała również praktyka śpiewania *Credo* na przemian z organami, co było zakazane. Warto nadmienić, że taka praktyka była stosowana w Polsce. Najstarsze świadectwa pochodzą z XIV wieku. Również tekst *Credo* był czasem skracany. Z obawy przed popełnieniem błędów dogmatycznych bardzo rzadko było ono tropowane. Początkowo *Credo* było śpiewem jednogłosowym, recytatywnym. Przyjmuje się, że od epoki baroku zmienił się jego charakter przez wprowadzenie chromatyki czy nawet ujmowania w takty. Istnieje 701 melodii *Credo*, ok. 400 z nich powstało w XVIII wieku. We mszy świętej używamy Symbolu Nicejsko-Konstantynopolińskiego będącego owocem soboru w Nicei (325 r.) oraz Konstantynopolu (381 r.). Można stosować także *Skład Apostolski* czyli symbol chrześcijaństwa Kościoła Rzymskiego (Ordo Missae nr19).

Według OWMR (68): „*Symbol winien być śpiewany lub recytowany przez kapłana i lud w niedziele i uroczystości (...) Jeśli wyznanie wiary jest śpiewane, intonuje je kapłan albo zależnie od okoliczności kantor lub schola; śpiewają zaś wszyscy razem albo lud na przemian ze scholą*”. Obecne wydanie OWMR w odróżnieniu do poprzedniego wydania stawia na pierwszym miejscu śpiew *wyznania wiary* a na drugim recytację. Dla pełnego obrazu warto odwołać się do dokumentów posoborowych, a mianowicie do *Musicam sacram* (34): „*(...) Credo – ponieważ jest wyznaniem wiary – niech śpiewają wszyscy wspólnie, lub przynajmniej w taki sposób, by cały lud miał w śpiewie stosowny udział*”. Ordo Cantus Missae (11): „*Credo zwyczajowo śpiewają wszyscy lub na przemian*”. Wskazania Episkopatu Polski do nowego wydania OWMR dodatkowo zalecają, by w większe uroczystości wyznanie wiary było śpiewane (24). Instrukcja Episkopatu Polski o muzyce kościelnej (19f): „*Wyznanie wiary (Credo) w celebracjach bardziej uroczystych zaleca się śpiewać. Intonuje je przewodniczący liturgii, kantor lub zespół śpiewaczy, a wykonuje całe zgromadzenie razem albo naprzemiennie*”.

Z wypowiedzi dokumentów wynika jasno, że *Credo* może być śpiewane lub recytowane, i większość wypowiedzi stawia śpiew *Credo* na pierwszym miejscu. Wydaje się, że roztropnym jest wykonywanie go śpiewem w zależności od rangi uroczystości i także możliwości danej wspólnoty. Dzisiaj z uwagi na ciągły pośpiech w liturgii, niemalże gonić w liturgii, rezygnację ze śpiewu przez celebrycę wielu części mszalnych rzadko możemy usłyszeć *Credo* śpiewane. Co więcej, nadużyciem jest wprowadzanie tu aktu strzelistego *Wierzę w Ciebie Boże żywy*. Nie zastępuje on wyznania wiary. Nawet Dyrektorium o Mszach z udziałem dzieci jasno wypowiada się na ten temat w punkcie 49, że jeżeli jest przewidziane w liturgii wyznanie wiary, należy odmówić Symbolu Apostolskiego.

Opracowano na podstawie: Instrukcja KEP o muzyce kościelnej (2017), OWMR, Poznań 2004; J. Nowak, *Komentarz do Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego*, Poznań 2023; I. Pawlak, *Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II światło dokumentów Kościoła*, Lublin 2000; H. I. Siekierka, *Muzyka a liturgia wybrane zagadnienia*, Wrocław 2005; M. Zachara, *Msza święta: Liturgiczne ABC*, Warszawa 2018.

Diecezjalne Studium
Organistowskie w Rzeszowie

Materiały formacyjne dla organistów

Styczeń 2024

Drodzy Duszpasterze i Organisci!

W Nowym Roku 2024 życzymy wszystkim Muzykom kościelnym obfitości łask Bożych i opieki Bogurodzicy!

W bieżących *Materiałach formacyjnych* proponujemy prelude organowe oparte o temat kolędy *W żłobie leży* zaczerpniętą ze cyklu *Preludia - pastoralki na okres Bożego Narodzenia Nr 1* kompozycje W. Brankiewicza.

W *Podstawowych zasadach doboru pieśni w liturgii mszalnej* zostały omówione zagadnienia związane z *Symbolem wiary*.

DSORZYSZOW.PL

Poprzednie numery *Materiałów* są dostępne na stronie internetowej Studium www.dsorzyszow.pl. Zapraszamy także do obserwowania strony Studium na Facebooku.

FACEBOOK DSO

OPRACOWANIA NA ORGANY

Preludia - pastorałki na okres Bożego Narodzenia

Nr 1

m.: W. Brankiewicz

Muzyka w Liturgii, nr 3 (28) 2003, s. 4-5

Moderato

Organy

Musical score for organ, measures 1-15. The score is in 3/4 time and B-flat major. It features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. Dynamics include *p*, *mf*, *rit.*, *poco*, *a poco*, *cresc.*, *de cresc.*, *p*, *mf*, *a tempo*, *mf*, *p*, *rall.*, and *p*.

Musical score for organ, measures 20-24. Dynamics include *rit.*, *f*, *mf*, and *p*.

Musical score for organ, measures 25-28. Dynamics include *pp*.

Musical score for organ, measures 29-32. Dynamics include *rit.*.